

สมัชชาประชาชนในทัศนะของชาวหาดใหญ่

The Attitudes of Hatyai people in People Assembly

คัมภีร์ ทองพูน^{1*}, ทศนีย์ ประธาน², นิวัฒน์ สวัสดิ์แก้ว³ และ ทิรัศม์ชญา พิพัฒน์เพ็ญ⁴

Kumpee Thongpoon^{1*}, Thasanee Prathan², Niwat Sawatkeaw³, Tiratchaya Pipatpen⁴

¹ อาจารย์, คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

¹ Lecturer, Faculty of Political Science, Hatyai University, Hatyai, Songkhla

² รองศาสตราจารย์, คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

² Associate Professor, Faculty of Liberal Art and Education, Hatyai University, Hatyai, Songkhla

³ ดร., คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

³ Dr., Faculty of Political Science, Hatyai University, Hatyai, Songkhla

⁴ อาจารย์, คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

⁴ Lecturer, Faculty of Political Science, Hatyai University, Hatyai, Songkhla

* Corresponding author, E-mail: kumpee@hu.ac.th

บทคัดย่อ

การพัฒนาเทศบาลนครหาดใหญ่ให้เป็น “มหานครแห่งความสุข” (City of Happiness) และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยการจัดตั้งในรูปแบบสมัชชาเพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารงานของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน และเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนานครหาดใหญ่ การสำรวจความคิดเห็นต่อสมัชชาประชาชนในทัศนะของประชาชนเทศบาลนครหาดใหญ่ มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับทราบและเข้าร่วมกิจกรรมสมัชชาประชาชนนครหาดใหญ่ และสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อสมัชชาประชาชนนครหาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่าประชาชนเทศบาลนครหาดใหญ่ให้ความสนใจในการจัดตั้งและดำเนินงานสมัชชาประชาชนนครหาดใหญ่มากและยินดีที่จะร่วมมือ แต่เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวยังไม่ชัดเจนและยังไม่เห็นแผนการดำเนินงานตลอดจนวัตถุประสงค์ แม้ว่าจะมีการประชาสัมพันธ์ไปบ้างแล้วแต่อาจไม่ทั่วถึง ประกอบกับภารกิจในชีวิตประจำวันของแต่ละครอบครัวอาจไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าเทศบาลนครหาดใหญ่มีการจัดกิจกรรมสมัชชาประชาชนนครหาดใหญ่และการดำเนินการสมัชชาประชาชนเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ประชาชนต้องการให้เทศบาลนครหาดใหญ่แก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วนเป็นปัญหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ และประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมัชชาประชาชนนครหาดใหญ่ ยินดีเข้าร่วมเมื่อมีโอกาส

และส่วนใหญ่เข้าร่วมเพื่อให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาเทศบาลนครหาดใหญ่ การให้การสนับสนุนร่วมมือในการพัฒนาเทศบาลนครหาดใหญ่ด้วยการช่วยสอดคล้องดูแล ร่วมคิด ร่วมทำและให้การสนับสนุนเท่าที่สามารถดำเนินการได้

คำสำคัญ: สมัชชาประชาชน, ทิศนะ, หาดใหญ่ สงขลา

Abstract

The Hatyai People Assembly to be “City Of Happiness” is inviting people inside the area to participate in administrative systems. Hatyai People Assembly is the one project that gathering all parts of population in Hatyai municipality. They are coming to join and brainstorm ideas for sustainable local administration and focus direction to develop Hatyai municipality. The objectives of this research are survey the attitudes of Hatyai people in Hatyai People Assembly and their participation. The results of this research of Hatyai people accept the Hatyai People Assembly and require to participant in the Hatyai People Assembly’s activities and purpose suggestion to develop Hatyai municipality. However, the plan and objective of those activities were unclear. Even though, The Hatyai municipality has the promotion of this project. They want to develop Hatyai municipality by solving economics problems. All of respondents has agree to participate join with Hatyai People Assembly. They will support and share idea to develop Hatyai People Assembly

Keywords: Hatyai People Assembly, Attitudes, Hatyai Songkhla

บทนำ

การเมืองภาคประชาชนได้จัดตั้งขึ้นเพื่อสร้างพื้นที่ให้ประชาชนทุกภาคส่วนแสดงความคิดเห็นและใช้ชื่อที่ต่างกันตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ แต่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น การสร้างเวทีสาธารณะ สร้างพื้นที่กลางเพื่อพูดคุยแสดงความคิดเห็นเพื่อให้บรรลุข้อคิดเห็นตามเนื้อหาหรือประเด็นต่าง ๆ และรวบรวมประเด็นเหล่านั้นเสนอไปยังหน่วยงานของภาครัฐในแต่ละระดับ สร้างเป็นนโยบายเพื่อการแก้ไขปัญหาให้กับสังคมโดยภาพรวม เช่น การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาการจราจร เป็นต้น (ยุทธการ ห้าวหาญ, 2552) ภายในรัฐสมัยใหม่ การรวมศูนย์อำนาจมีขีดจำกัดเนื่องจากการบริหารปกครองประเทศที่ประกอบไปด้วยประชากรมากมายและพื้นที่อันกว้างไกล โดยรัฐบาลที่เป็นศูนย์กลางแต่เพียงสถาบันเดียวย่อมเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการถ่ายเทอำนาจในทางการเมืองการปกครองให้อยู่ในมือขององค์กรหรือสถาบันที่อยู่นอกศูนย์กลางออกไป (สถาบันพระปกเกล้า, 2557)

สมัชชาหาดใหญ่ เปรียบเสมือนคลังสมองให้กับประชาชนชาวนครหาดใหญ่ในทุก ๆ เรื่อง ซึ่งเป้าหมายของการทำสมัชชาหาดใหญ่เป็นการสะท้อนสิ่งที่ดีในตัวเองเพื่อหลอมรวมสู่เป้าหมายเดียวกัน สมัชชาประชาชนนครหาดใหญ่เป็นอีกองค์กรหนึ่งที่ตั้งตั้งขึ้นมาเพื่อเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ เพื่อเสนอข้อเสนอนโยบายต่าง ๆ ที่เกิดจากการพบปะพูดคุยของพี่น้องประชาชนภายในเทศบาลนครหาดใหญ่ คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่องสมัชชาประชาชนนครหาดใหญ่ในทัศนะของชาวหาดใหญ่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้และการร่วมกิจกรรมสมัชชาประชาชนนครหาดใหญ่ในทัศนะของประชาชน
2. สสำรวจความเข้าใจและความต้องการพัฒนาเทศบาลนครหาดใหญ่ในทัศนะของประชาชน

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

การมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) หมายถึง การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เปิดให้ประชาชนเข้าไปร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์นโยบายกระบวนการบริหาร และตัดสินใจของท้องถิ่น เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมอย่างแท้จริง อยู่บนพื้นฐานของประชาชนมีอิสระทางความคิด มีความรู้ ความสามารถในการกระทำ และมีความเต็มใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม (อรทัย ก๊กผล, 2552)

หลักการมีส่วนร่วม (Public Participation) หมายถึง เปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วม ทั้งในส่วนของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเสนอความคิดเห็นในกระบวนการตัดสินใจ การกำหนดนโยบายการพัฒนา ตลอดจนร่วมแก้ไขปัญหาสำคัญ ๆ ของท้องถิ่น อย่างมีอิสระภาพ และเสมอภาค โดยใช้รูปแบบการแสดงความคิดเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ และการแสดงประชามติ หรืออื่น ๆ อย่างสมานฉันท์ การมีส่วนร่วมของประชาชนได้แบ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น 5 ระดับ (โกวิท พวงงาม, 2545) ดังนี้

ขั้นมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาในชุมชน ตลอดจนกำหนดความต้องการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ

ขั้นมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนกำหนดทรัพยากรและแหล่งทรัพยากรที่ใช้

ขั้นมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วม ในการสร้างประโยชน์ โดยการสนับสนุนทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์และแรงงาน หรือเข้าร่วมบริหารงาน ประสานงานและดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก

ขั้นการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้รับจากการพัฒนาหรือยอมรับผลประโยชน์อันเกิดจากการพัฒนาทั้งด้านวัตถุ และจิตใจ

ขั้นการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้าร่วมประเมินว่าการพัฒนาที่ได้กระทำไปนั้นสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพียงใด

สมัชชาประชาชน หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมสร้าง ร่วมทำ โดยการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และเรียนรู้อย่างสมานฉันท์อย่างมีอิสรภาพและเสมอภาคกัน เพื่อการค้นหาปัญหา สาเหตุ และความต้องการของบ้านเมือง นำไปสู่ข้อเสนอแนะนโยบายสาธารณะ การพัฒนาบ้านเมืองหรือความเป็นอยู่ของประชาชน โดยวิธีการจัดประชุมสัมมนา การศึกษาดูงาน การจัดเวทีเสวนา การจัดนิทรรศการความรู้ การจัดทำประชาพิจารณ์ อย่างเป็นระบบและมีส่วนร่วม

ชัยวัฒน์ ธีระพันธุ์ (2557) ได้ให้ความสำคัญของการมีสมัชชาประชาชน ไว้ว่า บทเรียนของสมัชชาต่าง ๆ ทั้งระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ แสดงให้เห็นชัดเจนว่าประชาชนมีความสามารถ มีข้อมูล และความรู้ อีกทั้งเข้าใจปัญหาของพื้นที่และปัญหาของตนเองเป็นอย่างดี เมื่อใดที่ประชาชนได้มีโอกาสประชุมร่วมกันด้วยกระบวนการสร้างสรรค์ ประชาชนก็สามารถกำหนดยุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหา และมีแผนปฏิบัติการไปทำได้อย่างจริงจัง รูปธรรมของสมัชชาประชาชนที่ผ่านมาแล้ว เช่น สมัชชาสุขภาพระดับจังหวัดและระดับภาค สมัชชาคุณธรรมอันเป็นสมัชชาระดับชาติ 2548 และสมัชชาปฏิรูปประเทศไทยที่ขับเคลื่อนมาตั้งแต่ปี 2553 จนถึงวันนี้ ล้วนเป็นประจักษ์พยานของการได้ทดลองประชาธิปไตยแบบวิถีดนญาณของประชาชนมาแล้ว เราจึงเชื่อมั่นได้ว่าจากบทเรียนดังกล่าวถ้าได้มีการสนับสนุนอย่างจริงจัง เราก็จะทำให้เป็นประชาธิปไตยของประชาชนทุกระดับจนเต็มแผ่นดินเป็นดอกไม้ประชาธิปไตยอันงดงาม บานสะพรั่งทั่วแผ่นดินไทย และเป็นแบบอย่างที่ดีอื่น ๆ มาเรียนรู้ และไปปรับใช้ตามสภาพการณ์ของสังคม ได้แก่นแท้ของสมัชชาประชาชนหรือสภาประชาชนเป็นแหล่งสร้างความหวัง สร้างกำลังใจ และความภาคภูมิใจของประชาชนทุกระดับ ทุกสาขา อาชีพ ในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน และปฏิบัติการปฏิรูปประเทศไทยร่วมกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนาในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ใน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 จำนวน 159,038 คน

กลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่ายให้กระจายในชุมชนในแต่ละเขตและกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้ตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสมัชชาประชาชนนครหาดใหญ่ที่ดำเนินการสร้างโดยคณะผู้วิจัย ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบ การรับรู้ การเข้าร่วมกิจกรรมสมัชชาประชาชนนครหาดใหญ่ และความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่ต้องการให้เทศบาลนครหาดใหญ่มีการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ซึ่งข้อคำถามในการสำรวจดังกล่าวดำเนินการสร้างในรูปแบบคำถามแบบเลือกตอบและคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลนครหาดใหญ่และร่วมในกิจกรรมสมัชชาประชาชนนครหาดใหญ่ ส่วนการตรวจประเมินคุณภาพแบบสำรวจ ดำเนินงานในลักษณะประเมินความสอดคล้องข้อคำถามกับสาระที่กำหนดในวัตถุประสงค์การวิจัยและความประสงค์ในการนำผลการวิจัยไปใช้ของเทศบาลนครหาดใหญ่

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์โดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นข้อมูลที่สรุปจากข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาปลายเปิด ดำเนินการวิเคราะห์ด้วยการสรุปสาระที่นำเสนอแยกเป็นประเด็น

ผลการวิจัย

จำนวนและร้อยละสถานภาพกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 54.50) กลุ่มตัวอย่าง (ร้อยละ 37.00) มีตำแหน่งในชุมชน เป็นประชาชนทั่วไป (ร้อยละ 88.99) มีอายุระหว่าง 25 - 40 ปี (ร้อยละ 35.80) และประกอบอาชีพส่วนตัว/ค้าขาย (ร้อยละ 42.00)

การรับทราบและการร่วมกิจกรรม

ประชาชนร้อยละ 69.10 ไม่ทราบว่าเทศบาลนครหาดใหญ่มีการจัดกิจกรรมสมัชชาประชาชนนครหาดใหญ่ และร้อยละ 30.90 ทราบว่ามีการจัดดำเนินการสมัชชาประชาชนโดยประชาชนทราบจากการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ (ร้อยละ 50.41) รองลงมา คือ ทราบจากเพื่อนบ้าน/เพื่อนร่วมงาน (ร้อยละ 36.59) ทราบจากการประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย (ร้อยละ 22.76) และทราบจากผู้นำชุมชน (ร้อยละ 21.95) อีกทั้งประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.49 ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมสมัชชาประชาชนนครหาดใหญ่

ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของสมัชชาประชาชนนครหาดใหญ่

จุดมุ่งหมายที่สำคัญมากที่สุดในการดำเนินการสมัชชาประชาชนเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยมีคะแนนรวมความคิดเห็นและจำนวนประชาชนที่ให้ความสำคัญเลือกเป็นอันดับที่ 1 มากที่สุด รองลงมาเป็นจุดมุ่งหมายเพื่อร่วมกันดำเนินการแก้ปัญหาเมืองหาดใหญ่ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองหาดใหญ่ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายพัฒนาเมืองหาดใหญ่ เพื่อ

การมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาเมืองหาดใหญ่ เพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานของทุกภาคส่วน และเพื่อการพัฒนาความเข้มแข็งของภาคประชาชน ตามลำดับ

ปัญหาที่ต้องการให้แก้ไขโดยเร่งด่วน

ปัญหาที่ประชาชนประสบและต้องการให้เทศบาลนครหาดใหญ่แก้ไขโดยเร่งด่วนเป็นปัญหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจโดยมีค่าเฉลี่ยและจำนวนประชาชนที่เห็นว่าเป็นปัญหาสำคัญอันดับที่ 1 สูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.86 และจำนวน 127 คน) รองลงมาเป็นปัญหาการจราจร ปัญหาน้ำท่วม ยาเสพติด ปัญหาเด็กเยาวชนและครอบครัว การจัดการขยะ อาชญากรรมและความปลอดภัย สุขภาพและคุณภาพชีวิต และทิศทางการพัฒนาเมืองหาดใหญ่ ตามลำดับ โดยปัญหาที่ประชาชนต้องการแก้ไขเร่งด่วนในปัญหาเศรษฐกิจและปัญหาการจราจรมีระดับความต้องการใกล้เคียงกันมาก

ข้อคิดเห็นต่อสมาชิกประชาชน

ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมพัฒนาเทศบาลนครหาดใหญ่ด้วยการปฏิบัติตัวเป็นพลเมืองที่ดีด้วยการปฏิบัติตัวตามกฎหมาย ระเบียบสังคมที่กำหนด ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น รวมทั้งอบรมสั่งสอนบุตรหลานให้ประพฤติปฏิบัติเป็นคนดีของสังคม (ร้อยละ 55.91) และร้อยละ 44.09 มีความคิดเห็นที่จะมีส่วนร่วมพัฒนา และการให้การสนับสนุนร่วมมือในการพัฒนาเทศบาลนครหาดใหญ่ด้วยการช่วยสอดคลองดูแล ร่วมคิด ร่วมทำ และให้การสนับสนุนเท่าที่สามารถดำเนินการได้

ความคิดเห็นของประชาชนในการมีส่วนร่วมกิจกรรมสมาชิกประชาชนนครหาดใหญ่

ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกประชาชนนครหาดใหญ่ยินดีเข้าร่วมเมื่อมีโอกาสและส่วนใหญ่เข้าร่วมเพื่อให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาเทศบาลนครหาดใหญ่ร่วมประชุมและเข้าร่วมกิจกรรมที่จัด แต่มีบางส่วนที่ยังไม่ทราบจุดมุ่งหมายของสมาชิกประชาชนอย่างชัดเจน จึงประสงค์จะทราบรายละเอียดก่อนการตัดสินใจ นอกจากนี้ประชาชนยังให้ข้อคิดเห็นในการแก้ปัญหาเร่งด่วนของเทศบาลนครหาดใหญ่ เช่น ควรมีการพัฒนาและแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ เป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นปัญหาด้านการจราจร อย่างเร่งด่วนโดยเฉพาะถนนมนตรี 2 และ 1 และลดค่าครองชีพ ควรมีการทำประชาพิจารณ์สมาชิกประชาชนก่อนดำเนินการ การเลือกกรรมการผู้รับผิดชอบ ควรเลือกผู้ทำงานจริง มีผลงานและควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้

สรุปและอภิปรายผล

1. เนื่องมาจากการจัดตั้งสมาชิกประชาชนนครหาดใหญ่เริ่มมีแนวคิดและดำเนินการ เนื่องจากสภาพความสนใจของประชาชนต่อการบริหารงานของภาครัฐทั้งรัฐบาลกลาง และท้องถิ่นตั้งจะเห็นจากการเข้าร่วมเรียกร้องให้รัฐบาลลาออกเนื่องจากการบริหารงานมีความผิดพลาดก่อให้เกิดการคอร์รัปชันและการใช้อำนาจในการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อนิรโทษกรรม ทำให้เกิดการประท้วงใหญ่โตเป็นวิกฤตการณ์การเมืองในปี พ.ศ.2556 - 2557 ซึ่งมีประชาชนอำเภอหาดใหญ่เข้าร่วมและจัดกิจกรรมร่วมกับ

คณะกรรมการปฏิรูปการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้มีการประชาสัมพันธ์ให้มีการจัดตั้งสภาประชาชนและเผยแพร่ความคิดเห็นดังกล่าวผ่านสื่อหลายรูปแบบจากสภาพการเปลี่ยนครั้งใหญ่ทางการเมืองของประเทศไทย

2. ประชาชนรับทราบและเข้าร่วมกิจกรรมน้อยแต่สามารถเข้าใจจุดมุ่งหมายที่สำคัญของสมัชชาประชาชน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพวิกฤติทางการเมืองทำให้นักการเมือง นักวิชาการจึงมีแนวคิดที่ประสงค์จะเปิดโอกาสและบทบาทของประชาชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารและมีการตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐบาลและองค์กรต่าง ๆ ด้วยการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ความเข้าใจทั้งผ่านเวทีการประท้วง สื่อทีวี วิทยู รวมทั้งผ่าน Social Media นอกจากนี้ประชาชนเทศบาลนครหาดใหญ่เป็นผู้ที่มีความสนใจต่อการเปลี่ยนแปลงและการรับรู้เหตุการณ์ทางการเมืองดังจะเห็นว่า มีประชาชนชาวหาดใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองค่อนข้างมาก จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจในจุดมุ่งหมายของการจัดตั้งสมัชชาประชาชนได้เป็นอย่างดี

3. ประชาชนเทศบาลนครหาดใหญ่เห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาที่ประชาชนประสบและต้องการให้เทศบาลนครหาดใหญ่แก้ไขโดยเร่งด่วนเป็นปัญหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ รongลงมาเป็นปัญหาการจราจร ปัญหาน้ำท่วม ยาเสพติด ปัญหาเด็กเยาวชนและครอบครัว และการจัดการขยะ ตามลำดับ โดยปัญหาที่ประชาชนต้องการแก้ไขเร่งด่วนในปัญหาเศรษฐกิจและปัญหาการจราจรมีระดับความสำคัญใกล้เคียงกันมาก ปัญหาที่ประชาชนเทศบาลนครหาดใหญ่ประสงค์ให้ผู้บริหารเทศบาลนครหาดใหญ่ดำเนินการแก้ไขโดยด่วน เนื่องจากสภาพสังคมในปัจจุบันประชาชนมีความเดือดร้อนเกี่ยวกับค่าครองชีพตกต่ำ ราคาพืชผลทางเกษตรตกต่ำเป็นเวลานานมากกว่า 2 ปี โดยเฉพาะราคายางซึ่งเป็นอาชีพหลักของประชาชนชาวใต้ นอกจากนี้ภัยทางธรรมชาติ ได้แก่ น้ำท่วมซึ่งเป็นปัญหาที่ชาวหาดใหญ่วิตกกังวลมากเนื่องจากได้รับสภาพน้ำท่วมอย่างรุนแรงมาแล้วหลายครั้ง และปัญหาจากสภาพการเจริญเติบโตของสังคมเมืองส่งผลให้ปัญหาที่ตามมาทั้งสังคม ได้แก่ ปัญหาการจราจร เนื่องจากสภาพถนนของเทศบาลนครหาดใหญ่ค่อนข้างแคบ มีตรอกซอยค่อนข้างมาก รวมทั้งมีการตั้งร้านขายของริมทางเดินมากจึงส่งผลต่อการเดินทาง รวมทั้งปัญหายาเสพติด ด้วยเหตุผลดังกล่าวประชาชนเทศบาลนครหาดใหญ่จึงสะท้อนปัญหาที่ควรแก้ไขอย่างเร่งด่วน จะเห็นได้ว่าปัญหาที่ประชาชนประสงค์จะแก้ไขโดยเร่งด่วนส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง

4. ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมพัฒนาเทศบาลนครหาดใหญ่ด้วยการปฏิบัติตัวเป็นพลเมืองที่ดี การปฏิบัติตัวตามกฎหมายระเบียบสังคมกำหนด และไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น รวมทั้งอบรมสั่งสอนบุตรหลานให้ประพฤติปฏิบัติเป็นคนดีของสังคม (ร้อยละ 55.91) และ ร้อยละ 44.09 มีความคิดเห็นที่จะมีส่วนร่วมพัฒนา และการให้การสนับสนุนร่วมมือในการพัฒนาเทศบาลนครหาดใหญ่ด้วยการช่วยสอดส่องดูแล ร่วมคิด ร่วมทำ และให้การสนับสนุนเท่าที่สามารถดำเนินการได้ ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมัชชาประชาชนนครหาดใหญ่นิติเข้าร่วมเมื่อมีโอกาส และส่วนใหญ่เข้าร่วมเพื่อให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาเทศบาลนคร

หาดใหญ่ แต่มีบางส่วนที่ยังไม่ทราบจุดมุ่งหมายของสมาชิกประชาชนอย่างชัดเจน จึงประสงค์จะทราบรายละเอียดก่อนการตัดสินใจ นอกจากนี้ประชาชนได้ให้ข้อคิดเห็นในการพัฒนาเทศบาลนครหาดใหญ่ เช่น ควรมีการพัฒนาและแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ เป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นปัญหาด้านการจราจรอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะถนนมนตรี 1 และ 2 และลดค่าครองชีพ ควรมีการทำประชาพิจารณ์สมาชิกประชาชนก่อนดำเนินการ การเลือกกรรมการผู้รับผิดชอบควรเลือกผู้ที่ทำงานจริงและมีผลงานและควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้ จากผลการสำรวจพบว่าประชาชนเทศบาลหาดใหญ่ให้ความสนใจในการจัดตั้งและดำเนินงานสมาชิกประชาชนนครหาดใหญ่มาก และยินดีที่จะร่วมมือ แต่อาจเนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวยังไม่ชัดเจนและยังไม่เห็นแผนการดำเนินงานตลอดจนวัตถุประสงค์ แม้ว่าจะมีการประชาสัมพันธ์ไปบ้างแล้วแต่อาจไม่ทั่วถึง ประกอบกับภารกิจในชีวิตประจำวันของแต่ละครอบครัวอาจไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ ดังนั้นผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่จึงเป็นผู้สูงอายุซึ่งเกษียณอายุแล้วแต่สภาพร่างกายยังแข็งแรง และมีความพร้อมที่ให้การช่วยเหลือสังคม และสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเต็มที่ ส่วนประชาชนวัยทำงานมีความพร้อมที่จะร่วมมือแต่อาจขาดรายละเอียดของเป้าหมายของสมาชิกประชาชนและรูปแบบแนวทางการให้ความร่วมมือ ดังนั้นควรมีการประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้น รวมทั้งหากมีการสอบถามเกี่ยวกับมติหรือการตัดสินใจในบางประเด็น สามารถดำเนินการในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ การให้รายละเอียดและสอบถามผ่าน Social Media การระดมความคิดผ่านผู้นำชุมชน และรูปแบบอื่น ๆ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าร่วมการแสดงความคิดเห็นได้ทุกคนเพราะมีภารกิจส่วนตัวและครอบครัว

เอกสารอ้างอิง

- โกวิท พวงงาม. (2545). *การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- ชัยวัฒน์ ธีระพันธุ์. (10 สิงหาคม 2557). *สมาชิกประชาชน*. สืบค้นจาก <http://thaicivicnet.com/?p=729>
- ยุทธการ หัวหาญ.(2552). *การเมืองภาคประชาชนกับการพัฒนาประชาธิปไตยไทย: ศึกษากรณีสมาชิกประชาชน*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สถาบันพระปกเกล้า.(13 สิงหาคม 2557). *การตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. สืบค้นจาก <http://www.kpi.ac.th/wiki/index.php>
- อรรถัย ก๊กผล.(2552). *คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน สำหรับนักบริหารท้องถิ่น*.กรุงเทพมหานคร: จรัญสนิทวงศ์การพิมพ์.
- Yamane,T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper & Row.